

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 18–19 травня 2017 року)

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2017

СЕКЦІЯ 2

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО, МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

ПРОТИДІЯ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ

Безверха Аліна

Студентка III курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Славко А. С.

асистент кафедри міжнародного, європейського та екологічного права ННІ права

Сумського державного університету

Отримавши незалежність після розпаду СРСР, Україна не відразу обрала вектор зовнішньої політики. Позиція щодо Європейського Союзу вперше була сформульована у 1993 р. в Основних напрямках зовнішньої політики України. Даною постановою Кабінету Міністрів України визначалося, що метою української зовнішньої політики є членство держави в Європейських Співтовариствах, а також інших західноєвропейських або загальноєвропейських структурах за умови, що це не шкодитиме її національним інтересам [1]. А для підтримання стабільних відносин з Європейськими Співтовариствами передбачалося укладення Угоди про партнерство і співробітництво. Виконання цієї угоди на той момент вважалося першим етапом просування до членства у Європейському Союзі. Протягом наступних років було здійснено декілька кроків в обраному напрямку, зокрема:

- 1) у 1994 році підписано Угоду про партнерство і співробітництво з ЄС;
- 2) створено Українську частину Ради з питань співробітництва між Україною та ЄС під головуванням Прем'єр-міністра України;
- 3) створено українську частину Комітету з питань співробітництва як допоміжного органу Ради.

У 1998 р. Рада з питань співробітництва між Україною і ЄС затвердила Спільну робочу програму в рамках Угоди і визначила в ній 16 конкретних напрямів співробітництва, яким слід надати першочергову увагу. Протягом 1998-2000 рр. Україна послідовно реалізувала дану програму згідно з визначеними пріоритетами. З січня 2000 р. Спільна стратегія ЄС реалізується на основі піврічних робочих планів.

Реалізація європейського вектору України можлива лише на основі послідовного утвердження демократичних засад розвитку суспільства, прав і свобод людини у всіх їх виявах, побудови правової держави, становлення громадянського суспільства. Саме удосконалення цих напрямків і було основою політики України на початку XXI ст. Досягненню цих цілей сприяє повномасштабна імплементація Угоди про партнерство і співробітництво та реалізація пріоритетів, передбачених Програмою інтеграції України в ЄС.

Сьогодні Угода про партнерство і співробітництво є чинною в редакції 2014 року. Даною угодою передбачено низку взаємозв'язків між Україною та Європейським Союзом та його державами-членами політичній, економічній, соціальній сфері, у галузі культури, працевлаштування та інших сферах [2].

У тому ж 2014 році було підписано і Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Цей документ став ще одним кроком на шляху до європейської інтеграції. Цілями Угоди є посилення співробітництва між державами-членами ЄС та Україною задля покращення взаємовідносин і подальшого виходу України на новий рівень у сферах торгівлі, економіки, юстиції, свободи та безпеки [3].

З 2014 року поступово реалізуються положення Угоди про асоціацію. Так у 2016 році було здійснено низку реформ. Зокрема, реформовано систему правоохоронних органів, продовжується робота із забезпечення виконання Національної стратегії у сфері прав людини, визначено можливість ратифікації Статуту Міжнародного кримінального суду, створено систему нових анти корупційних органів та здійснено низку інших модифікацій [4].

Майбутній вступ України до Європейського Союзу має характеризуватися чималою кількістю позитивних факторів. Приміром, більш активне долучення держави до європейських демократичних цінностей, поширення на неї зони загальноєвропейської стабільності та безпеки, уникнення нових ліній поділу на континенті. Членство в ЄС дозволить більш ефективно використовувати переваги міжнародної спеціалізації та кооперації, що стане важливою передумовою прискорення економічного розвитку та модернізації країни. Зближення з ЄС є гарантією, а виконання його вимог – інструментом розбудови демократичних інституцій в Україні. Крім того, членство в ЄС відкриє шлях до колективних структур спільної безпеки Євросоюзу, забезпечить ефективнішу координацію дій з європейськими державами у сфері контролю за експортом і нерозповсюдженням зброї масового знищення, дозволить активізувати співробітництво у боротьбі з організованою злочинністю, контрабандою, нелегальною міграцією, наркобізнесом тощо.

В економічній сфері інтеграція в ЄС сприятиме зростанню продуктивності економіки та темпів технологічної модернізації та забезпеченню вільного доступу до новітніх технологій, створенню більш сприятливого інвестиційного середовища, істотному зростанню обсягів торгівлі на ринку ЄС і т. п. Соціальні переваги членства в ЄС пов'язані з наявними тут високим рівнем соціальних стандартів і розвитку гуманітарної сфери, ефективним захистом прав працівників, розвиненою системою охорони довкілля.

Сама мета інтеграції до Євросоюзу є потужним стимулом необхідних для цього соціально-економічних перетворень.

Однак, варто наголосити що існує і ряд негативних наслідків поглиблення європейської інтеграції України. Зокрема, до них належать:

- можливе створення і запуск виробництв, що мають згубний вплив на навколишнє природне середовище, життя та здоров'я населення;
- встановлення безвізового режиму сприятиме еміграції українців та збільшення контрабандистів і нелегальних мігрантів в державі, виїзду найкращих спеціалістів у пошуках більш сприятливих умов праці;
- втрата конкурентоспроможності деякими галузями вітчизняного народного господарства та заповнення українських ринків європейськими товарами;
- зростання цін на товари першої необхідності до середньоєвропейського рівня, який значно перевищує український;
- погіршення співробітництва з країнами СНД тощо.

Можливими шляхами вирішення наведених негативних факторів є удосконалення вже існуючого законодавства та прийняття нових норм для регулювання процесів, що породжують такі наслідки. Створення додаткових технічних умов та стандартів у промисловості, які б відповідали тим, які вже встановлено у країнах-членах ЄС, зокрема у частині викиду шкідливих речовин у атмосферу, допоможе запобігти їх збільшенню. До того ж слід більшу увагу звернути на стан лісових насаджень у країні. Можливим заходом урегулювання даного питання є прийняття додаткових заходів стимулювання громадян для їх захисту та збільшення кількості зелених насаджень.

Задля зменшення об'єму контрабанди (зокрема, найбільш болючими аспектами у цій сфері є контрабанда бурштину, лісу-кругляку та горіхів) та кількості нелегальних мігрантів на території нашої держави слід покращити контроль на митницях, використовувати новітні технологічні засоби перевірки осіб та вантажів, які проходять митний та прикордонний контроль тощо.

Окрім того, слід удосконалити трудове законодавство. Наразі трудові відносини регулює Кодекс законів про працю 1971 року. Переважна більшість положень цього акту

не відповідають сучасним нормам та стандартам життя. Врегулювання відносин у трудовій сфері, зокрема створення реальних механізмів детінізації зайнятості та гарантій недискримінації, може значною мірою посприяти зменшенню еміграції працездатних українців у країни Європейського Союзу.

Однак, як і будь-яке інше явище інтеграція до Євросоюзу має свої переваги та недоліки. Не слід зациклюватись на тих чи інших факторах. Мають враховуватись власні інтереси, можливості та перспективи нашої держави. Окрім цього у ході євроінтеграції необхідно брати до уваги різні сторони одного й того ж процесу чи явища. Це допоможе тверезо оцінити їх наслідки для держави.

До того ж потрібно об'єктивно сприймати всі можливі напрямки розвитку, у тому числі і власну стратегію. Сьогодні у державі існує низка внутрішніх проблем, які потрібно вирішувати – наприклад, низький рівень життя населення, екологічна ситуація в країні, занепад національної економіки. Дуже велику увагу потрібно приділити розвитку стратегічних галузей виробництва, таких як, наприклад, сільське господарство, адже маючи такі природні ресурси, які наявні в Україні та фінансування цей сектор може стати дуже прибутковим. Відповідно, за умов приділення належної уваги сільському господарству, оновлення матеріально-технічної бази, надання достатнього фінансування цього сектору українські товари рослинного та тваринного походження стануть конкурентоспроможними щодо товарів з інших країн, що у свою чергу підвищить добробут населення.

Отже, підтверджуючи європейський вектор зовнішньої політики, слід звертати увагу не тільки на позитивні наслідки інтеграції до ЄС. Окрім того, необхідно враховувати також про внутрішнє становище держави, її унікальні якості, які дають можливість удосконалюватися і у майбутньому стати повноправним членом європейської спільноти.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про Основні напрями зовнішньої політики України: Постанова Верховної Ради України від 02.07.1993 № 3360-ХІІ. Втрата чинності від 20.07.2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3360-12>
2. Угода про партнерство і співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами: Міжнародний документ від 14.06.1994. Редакція від 16.09.2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/998_012/page2
3. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої

сторони: Міжнародний документ від 27.06.2014. Редакція від 30.11.2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011

4. Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони за 2016 рік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=248115804&cat_id=247749488

РАХУНКОВА ПАЛАТА В УКРАЇНІ ТА ЄС: КОМПАРАТИВІСТСЬКИЙ АСПЕКТ

Сіваєва Юлія

Студентка III курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Славко А. С.

асистент кафедри міжнародного, європейського та екологічного права ННІ права

Сумського державного університету

Питання цільового та ефективного використання державних фінансів продовжують залишатись однією з найбільш актуальних сфер державотворення в Україні. Зокрема, дані Звіту Рахункової палати за 2015 рік свідчать, що у ході проведення аудиторями Рахункової палати контрольно-аналітичних та експертних заходів виявлено, відповідно до статей 116 і 119 Бюджетного кодексу України, порушень бюджетного законодавства (незаконного, у тому числі нецільового), неефективного використання коштів Державного бюджету України та державних цільових фондів на загальну суму 22 млрд. 651,8 млн. грн. З цієї суми:

- а) незаконне, у тому числі нецільове використання коштів становить 6 млрд. 353,8 млн. грн.;
- б) неефективне – 6 млрд. 187 млн. гривень;
- с) неналежне адміністрування коштів – 10 млрд. 111 млн. грн. [1]

З огляду на це питання вдосконалення правового статусу Рахункової палати як органу, який здійснює контроль за виконанням державного бюджету, викликає чимало дискусій у колах юристів та політиків. У контексті названої проблеми доцільно вивчити зарубіжний досвід, зокрема – законодавство ЄС, яке теж передбачає існування окремої інституції бюджетного контролю – Рахункової палати (Суду аудиторів).

Загалом вбачається, що як Рахункова палата в Україні, так і Рахункова палата (Суд аудиторів) в ЄС є органами контролю, які зобов'язані перевіряти дотримання норм законодавства. Рахункова палата займає особливе місце в системі контролюючих органів